

Conceptueel Informatie Model Omgevingswet (scope DSO)

Versie 0.97.5.0

Dit informatiemodel is ontwikkeld in 2019 in Q1 en Q2 door project PR04.

Deze versie hoort bij de STOP standaard, te weten bij versie 0.971.

Deze versie richt zich op:

- juridische regels van de omgevingswet;
- digitaal stelsel Omgevingswet (DSO);
- de keten van plan tot publicatie.

Colofon

	Digitaal stelsel omgevingswet Geonovum
Contactpersoon	Geonovum Beheer TPOD's omgevingswet@geonovum.nl
Versie	15 april 2019
Auteur	Lennart van Bergen, Luc de Horde.
Projectnummer	DSO-PR04

Inhoud

Inleiding	5
Toepassingsgebied	6
Toelichting bij informatiekundig perspectief	7
Toelichting juridische kenmerken en verplichte informatie	8
Overzicht objecttypes	9
Objecttype Juridische regel	10
Objecttype Regeltekst	10
Objecttype Activiteit	11
Objecttype Functie	12
Objecttype Beperkingengebied	12
Objecttype Omgevingswaarde	12
Objecttype Omgevingsnorm	13
Objecttype Norm	13
Objecttype Gebied	13
Objecttype LocatieGroep	14
Objecttype Locatie	14
Overzicht kenmerken	16
Regels	16
Objecttype Juridische regel	16
Objecttype Regeltekst	20
Locatie	22
Objecttype Locatie	22
Objecttype Gebied	23
Objecttype LocatieGroep	24
Regels op locatie	25
Objecttype Activiteit	26
Objecttype Functie	28
Objecttype Beperkingengebied	29
Objecttype Norm	30
Objecttype Omgevingsnorm	32
Objecttype Omgevingswaarde	33
Datatypen overzicht	33
Waardelijsten	34
Gedefinieerde datatypen	35

Bijlagen	38
Bijlage 1: Toelichting modellering van het informatiemodel	38
Bijlage 2: Toelichting waardelijsten	40
Bijlage 3: Relatie CIMOW met een artikel en lid in het OP domein.....	41
Bijlage 4: wijzigingshistorie.....	43

Inleiding

Een conceptueel informatiemodel (CIM) gaat over de onderwerpen van gesprek die een rol spelen in een domein, hun kenmerken en hun onderlinge relaties. Deze informatie uit het domein kan opgevraagd en uitgewisseld kan worden. Deze informatie wordt beschreven in de taal en terminologie en definities van dit domein.

Dit conceptuele informatiemodel is een model van de informatie die wordt gekend en gebruikt binnen het domein Omgevingswet. Deze informatie zal gebruikt worden binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit zijn juridische regels over activiteiten, functies, omgevingsnormen, omgevingswaarden, beperkingengebieden, en de werkingsgebieden waar deze regels gelden. Het conceptuele informatiemodel in dit document beschrijft daarmee dat deze gegevens beschikbaar zijn vanuit het DSO¹.

Dit CIM bestaat uit een beschrijving van de informatie, in tekst en in UML en is object georiënteerd, waar dit kan. De beschrijving volgt hierbij een standaard voor het beschrijven van informatiemodellen, te weten het metamodel voor informatiemodellen (MIM). Een korte samenvatting hiervan is weergegeven in de toelichtende bijlage.

De beschrijving van dit CIM bestaat uit drie delen:

1. Een overzicht van de objecttypen;
2. Een overzicht van de kenmerken van de objecttypen;
3. Toelichtingen – met o.a. wat een objecttype is en wat onder kenmerken wordt verstaan.

Deze delen worden in de volgende pagina's beschreven.

¹ Het is hierbij niet de bedoeling dat hierbij informatieverlies optreedt en dat de informatie niet meer voldoet aan de in dit model beschreven definities. Oftewel, de informatie mag anders worden vormgegeven als dit gewenst is voor een bepaalde toepassing of techniek, mits die informatie er ook weer eenduidig uit te halen is, op een goed beschreven manier, zodat deze weer conform de betekenis en structuur is zoals aangegeven in dit informatiemodel. Dit wordt nog verder toegelicht op het einde van dit document.

Toepassingsgebied

Het Conceptueel Informatiemodel voor de Omgevingswet (CIM-OW) beschrijft het domein van de omgevingswet. Dit beperkt zich tot de informatie die in dit domein wordt ingewonnen en in ketens wordt uitgewisseld ten behoeve van het digitaal stelsel van de omgevingswet (DSO).

CIM-OW beschrijft *sec* de informatie. Hoe en waar deze informatie precies gebruikt wordt is geen onderdeel van dit informatiemodel. Anders gezegd, de informatie zoals beschreven in dit model mag overal waar dit nuttig is gebruikt en toegepast worden. In tekstvorm, in een document, in een keten, in processen, in een product of API, in een technisch formaat zoals XML of JSON et cetera. Het CIM is implementatieonafhankelijk en los van de techniek opgezet. Dit maakt het mogelijk om de informatie in verschillende ketens en in verschillende technieken met behoud van betekenis te implementeren.

In de context van omgevingswet zijn in de ketens uitwisselstandaarden aan de orde, te weten STOP, STTR en STAM. Bevoegde gezagen en het DSO gaan bij de omgevingswet in de volle breedte integreren op basis van concepten als: regel, locatie, functie, activiteit, norm, et cetera, CIM-OW speelt hierin een centrale rol bij de inrichting van de informatievoorziening, door het verbinden van verschillende disciplines, standaarden en systemen, met behulp van centrale informatie definities.

Wat wel en wat niet?

- CIM-OW bevat minimaal alle omgevingswet gerelateerde informatie die uitgewisseld wordt in de keten van plan tot publicatie (via het bronhouders koppelvlak van de LVBB);
- CIM-OW beschrijft niet het domein van officiële overheidspublicaties (OP) zelf. Concepten zoals *artikel* of een *besluit* zijn wel relevant voor het DSO, maar staan niet gedefinieerd in CIM-OW.
- In CIM-OW is geen specificatie voor welke informatie wel of niet mag voorkomen, of juist moet voorkomen, in een bepaald type instrument.
- Als er sprake is van een keten of een uitwisselingsmodel waarin delen uit het domein van Officiële Publicaties (OP) en delen uit het Omgevingswet (OW) domein bij elkaar komen, dan kan CIM-OW gebruikt worden als bron. Uiteraard samen met andere bronnen, zoals CIM-OP (of met modellen van nog andere domeinen).
- Niet binnen scope is informatie die primair de implementatie ondersteunt, zoals de informatie die nodig is voor verbeelding. Een symbool voor de verbeelding of een kleurcode voor de verbeelding op de kaart zit niet in het CIM-OW. Wat wel in het CIM-OW zit is de informatie die verbeeld wordt, zoals een functiegroep of een activiteitsgroep.

Groeipad

Deze versie van het CIM-OW beschrijft nochtans alleen de informatie die van belang is rondom juridische regels.

Nog niet opgenomen, maar wel binnen scope, is:

- Informatie uit omgevingswetbesluiten waarbij regels geen rol spelen, zoals een onderwerp in een omgevingsvisie, welke toegekend wordt aan een aantal locaties.
- Relaties tussen juridische regels (normatief en niet-normatief/subjectief), of niet-juridische informatie die wel nodig is om informatie op maat te kunnen leveren, waaronder:
 - Relaties tussen functies en activiteiten
 - Relaties tussen activiteiten
 - Relaties tussen regels
- Andere informatie die in DSO een rol speelt, waaronder:
 - Relaties met informatieproducten
 - Relaties met toetsinstrumenten

Toelichting bij informatiekundig perspectief

Vooraf, voor de lezer: de omgevingswet is een domein waarin juridische teksten, met juridische regels, en hun werkingsgebieden centraal staan. Dit CIM OW beschouwd de informatie die hierin aanwezig is een informatiekundig opzicht. Hiermee wordt bedoeld dat het gaat om welke informatie aanwezig is in deze tekst. Dus niet tekstgericht, maar informatiegericht.

Bijvoorbeeld, wanneer in de juridische tekst een juridische regel aanwezig is die over een functie gaat en over een aantal activiteiten, zoals:

Ter plaatse van het gebied van de functie ‘centrumgebied’ mag binnen dit gebied in ieder geval worden gebruikt voor het verrichten van de activiteit wonen.

dan is dit in informatiekundig opzicht:

- een juridische regel – te weten de tekst van de juridische regel
- een functie – centrumgebied
- een relatie tussen de juridische regel en de functie
- een relatie naar een locatie/gebied, in de fysieke leefomgeving, waar de functie voor geldt
- een activiteit – wonen
- een relatie tussen de juridische regel en de activiteit
- een relatie naar een locatie/gebied, in de fysieke leefomgeving, waar de activiteit voor geldt

Informatiekundig gezien is de juridische tekst waarin het woord “wonen” is opgenomen een tekst die wel over een informatiekundige activiteit gaat, te weten de activiteit wonen, maar is niet de informatiekundige activiteit. Immers, de juridische tekst van de regel is onderdeel van de regel zelf². De activiteit waarover de regel gaat is in informatiekundig opzicht dus op zichzelf staand, en hiervan kunnen we zelfstandig de bijbehorende informatie beschrijven, zoals de naam van de activiteit, in dit geval wonen, welke weer breder getrokken kan worden naar de categorie woonactiviteit. Deze laatste komt niet voor in de tekst zelf.

Er wordt in dit CIM OW dus een verschil gemaakt tussen de activiteit in informatiekundig opzicht met de naam ‘wonen’ en het woord ‘wonen’ die voorkomt in de tekst van de regel. Ditzelfde verschil komt ook terug bij regels over een omgevingswaarde, omgevingsnorm, beperkingengebied et cetera. In het volgende hoofdstuk volgt een overzicht van alle informatiekundige objecttypes die worden onderkend, zoals een juridische regel, een activiteit, een functie et cetera.

Verder geldt dat een regel alleen juridische werking heeft als er een werkingsgebied aan toe is gekend. Een werkingsgebied geeft informatiekundig de relatie weer tussen de regel en een locatie/gebied in de fysieke leefomgeving. Daarom is er in informatiekundig ook altijd sprake van:

- een relatie naar een werkingsgebied, zijnde een locatie/gebied, in de fysieke leefomgeving

Meer informatie over hoe een regel met een werkingsgebied zich verhoudt tot een locatie waarvoor bijvoorbeeld een activiteit geldt, is opgenomen in de bijlage. Alsmede is in dit document beschreven wat er onder de in deze paragraaf genoemde termen wordt verstaan.

² De activiteit, in informatiekundig opzicht, staat los van de juridische regel en de tekst daarvan. Niet echt los uiteraard, want de tekst van de regel en de informatiekundige activiteit behoren met elkaar in overeenstemming te zijn. De tekst van de regel kan ook zeker de aanleiding zijn waarom een informatiekundige activiteit wordt gecreëerd. Dit laatste is echter niet via (eenduidige automatiseerbare) algoritmes eenduidig vast te stellen, dus deze kennis wordt bij het opstellen van de juridische teksten toegevoegd. Andersom kan ook, te weten dat de informatiekundige activiteit eerst wordt gecreëerd, en dat hierna hierover een regel wordt opgesteld. Een CIM geeft niet aan hoe de informatie tot stand komt. Een CIM gaat enkel over welke informatie gekend wordt binnen het domein en de betekenis ervan.

Toelichting juridische kenmerken en verplichte informatie

Van alle beschreven kenmerken waarvan gegevens wordt bijgehouden is in dit informatiemode aangegeven of deze juridisch van aard zijn. Dit kan zijn Ja of Nee.

Juridisch gegeven	Ja
-------------------	----

Dit wordt bijvoorbeeld aangegeven bij bijvoorbeeld het kenmerk 'Naam' van een Activiteit. De oorsprong hiervan is te vinden in welke informatie juridisch opgenomen kan worden in de regelgeving rondom het bekendmaken van omgevingsdocumenten van de omgevingswet. Deze informatie is aldaar aanwezig. Als deze informatie daar verplicht is, dan is deze informatie in dit CIM OW ook verplicht. Als deze informatie daar optioneel is, dan is deze informatie in dit CIM OW ook optioneel. Aanvullend kent dit CIM OW andere verplichte velden, die niet vanuit de juridische insteek verplicht zijn, maar welke wel altijd aanwezig (moet) zijn als informatie in het domein van de omgevingswet³.

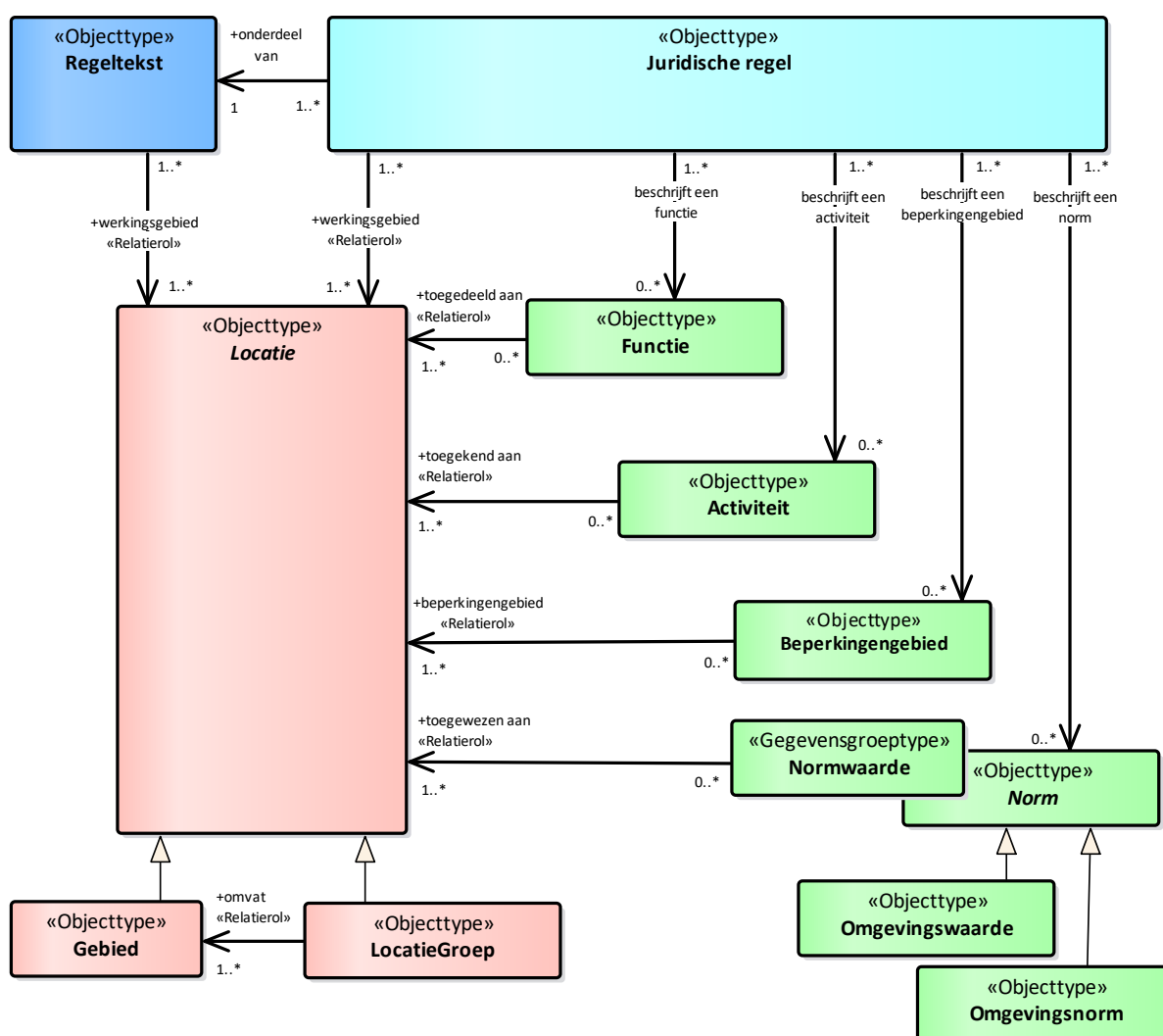
³ Voor gegevens die juridisch niet verplicht zijn maar informatiekundig wel: dit betekent niet dat deze informatie via het bekendmakingsproces van de LVBB moet worden geleverd. Dit kanaal is bedoeld voor juridische artefacten en informatie daarover. De overige informatie zal via andere kanalen aan DSO-LV geleverd worden. Dat heeft effect op het tijdstip waarom informatie in DSO-LV beschikbaar is. Die effecten zijn in CIM OW niet beschreven.

Overzicht objecttypes

Onderstaand diagram geeft een overzicht van alle onderkende onderwerpen van gesprek, zoals een activiteit, een regel, een functie, enzovoorts. Hierover wordt informatie bijgehouden. Hier gaat het om binnen het domein. We noemen alle gelijksoortige onderwerpen van gesprek een objecttype. Zo is een functie 'horeca in het centrumgebied' niet gelijk aan de functie 'natuurgebied met water', maar beide zijn wel een functie en worden informatiekundig als gelijksoortig gezien, te weten als een functie met een vrij te kiezen naam.

Een objecttype kan vervolgens verder beschreven worden door er kenmerken aan toe te kennen, zoals het kenmerk 'naam' bij een functie, of het kenmerk 'regelkwalificatie' bij een regel. Hiervan kan dan per kenmerk informatie worden vastgelegd of uitgewisseld. De kenmerken worden beschreven in het volgende hoofdstuk.

Eerst volgt een overzicht van de objecttypes⁴.

Figuur 1: Objecttypen

Overzicht – Omgevingswet – versie 0.97.5.0

⁴ Wat precies onder een objecttype verstaan wordt, is te lezen in de standaard metamodel voor informatie-modellen. Hierin staat ook uitgelegd wat er verstaan wordt onder een relatie, een relatierol, een gegevensgroeptype et cetera. Een korte samenvatting staat in de bijlage Toelichting bij het informatiemodel.

Objecttype Juridische regel

Naam	Juridische regel
Definitie	De beschrijving van een regel met juridische werkingkracht. Een regel betreft binnen de Omgevingswet veelal activiteiten, en/of normen en/of functies en/of beperkingengebieden.
Toelichting	<p>Met deze regel wordt niet (alleen) de tekst van de regel bedoeld, maar de gehele regel. Deze bestaat o.a. uit tekst, wat hét centrale deel is van een juridische regel, maar de juridische regel heeft ook andere kenmerken, zoals beschreven in het volgende hoofdstuk.</p> <p>Regels gelden voor een bepaalde specifieke locatie in de fysieke leefomgeving, of voor een heel grondgebied of besluitgebied van een bevoegd gezag.</p> <p>Ad. veelal. Er zijn ook regels <i>zonder</i> een relatie naar een informatiekundige activiteit, norm, functie of beperkingengebied. Dit is bijvoorbeeld zo bij begripsbepalingen en bij normstellende regels.</p> <ul style="list-style-type: none">- Een begripsbepaling geeft aan wat er onder een bepaald begrip of term wordt verstaan. Zo'n begripsbepaling staat op zichzelf, maar wordt wel gezien als een juridische regel. Deze beschrijft echter niet een activiteit, en/of norm en/of functie en en/of beperkingengebied en heeft hier dan ook geen relatie naar toe.- Een normstellende regel kan het in de juridische tekst wel over bijvoorbeeld een activiteit hebben, maar het daarbij laten door de activiteit informatiekundig niet (expliciet) aan te geven. Er is dan geen informatiekundig activiteit gecreëerd en daar kan dan natuurlijk ook niet naar verwezen worden via een relatie. Informatiekundig is er dan <u>alleen</u> sprake van een juridische regel. Een voorbeeld van een normstellende regel is: "Er geldt een algemeen rookverbod in de openbare ruimtes binnen het centrumgebied van Groningen". <p>Een juridische regel wordt altijd opgesteld in de context van andere juridische regels. Deze context is altijd van belang bij het juridisch interpreteren van de regel(s).</p> <p>Het is niet mogelijk om te verwijzen naar afzonderlijke individuele regels. Daarom heeft een juridische regel geen identificatie.</p>

Objecttype Regeltekst

Naam	Regeltekst
Definitie	Een Regeltekst is de kleinste zelfstandige eenheid van (een of meer) bij elkaar behorende juridische regels. Deze regels horen onlosmakelijk bij elkaar en hebben gezamenlijk één werkingsgebied.
Toelichting	In het domein Omgevingswet worden juridische regels vastgelegd door middel van juridische tekst. De regels die sterk bij elkaar horen staan bij elkaar beschreven, in een afgebakend deel van de tekst van een artikel of lid. Dit afgebakende stuk tekst met bij elkaar behorende regels noemen we Regeltekst.

In spreektaal zeggen we, een groep van bij elkaar behorende regels hebben een werkingsgebied. Informatiekundig zeggen we, een Regeltekst heeft een kenmerk 'werkingsgebied', welke verwijst naar een Locatie.

Het is mogelijk om te verwijzen naar een Regeltekst. Daarom heeft een Regeltekst een identificatie.

De regeltekst vind zijn oorsprong in het OP domein. De regeltekst in dit informatie model beschouwd het Artikel en het Lid uit het OP domein, vanuit het perspectief van het OW domein, en is in deze een «view»⁵ op het OP domein. Oftewel, de informatie van het Artikel of Lid uit het OP domein, met de bijbehorende kenmerken voor zover deze voor het OW domein relevant zijn, en indien nodig aangevuld met OW specifieke kenmerken.

Constraint(s)

{ altijd een werkingsgebied }

Het werkingsgebied van de Regeltekst is (dekkend voor) de som van de werkingsgebieden van de juridische regels die zijn opgenomen in de Regeltekst, of is het grondgebied van BG.

Herkomst

OP domein

Objecttype Activiteit

Naam

Activiteit

Definitie

Een activiteit is ieder menselijk handelen waarbij, of ieder menselijk nalaten waardoor een verandering of effect in de fysieke leefomgeving wordt of kan worden bewerkstelligd.

Toelichting

Bijvoorbeeld: het lozen van afvalwater, het bouwen van hoogbouw, het exploiteren van een jachthaven.

Het objecttype activiteit is een typering van alle activiteiten die bijvoorbeeld een initiatiefnemer kan uitvoeren in de leefomgeving. Er wordt niet een specifieke activiteit bedoeld die een specifieke initiatiefnemer voornemens is om uit te voeren, maar het type activiteit waarover regels opgesteld zijn. De regel geeft aan dat activiteiten van een bepaald type activiteit wel of niet zijn toegestaan zijn op deze locatie en onder welke voorwaarden.

De activiteit is niet de regel zelf. De regel beschrijft wat er juridisch geldt voor de activiteit of activiteiten. De gehele juridische tekst is te vinden in de juridische regel, en niet in dit objecttype.

In spreektaal zeggen we, een Activiteit is wel of niet toegestaan voor een Locatie. Informatiekundig zeggen we, een Activiteit heeft een kenmerk 'toegekend aan', welke verwijst naar een Locatie.

De relatie van activiteit naar Locatie noemen we niet werkingsgebied. Werkingsgebied is een juridische term, als je denkt vanuit de juridische regels. Daarom heet de relatie van activiteit naar Locatie: 'toegekend aan'.

⁵ Een «view», zoals gedefinieerd in het metamodel voor informatiemodellen (versie 1.0): Een groepering van objecttypen die gespecificeerd zijn in een extern informatiemodel en vanuit het perspectief van het eigen informatiemodel inzicht geeft welke gegevens van deze objecttypen relevant zijn binnen het eigen informatiemodel.

Objecttype Functie

Naam	Functie
Definitie	Een functie is het gebruiksdoel of de bijzondere eigenschap die een onderdeel van de fysieke leefomgeving op een bepaalde locatie heeft.
Toelichting	<p>In spreektaal zeggen we: een gebied heeft een functie, of een functie is toegedeeld aan een gebied. Informatiekundig zeggen we, een functie geldt voor een of meerdere locaties.</p> <p>De functie is niet de regel zelf. De regel beschrijft wat er juridisch geldt voor de functie of functies. De gehele juridische tekst is te vinden in de juridische regel, en niet in dit objecttype.</p>

Objecttype Beperkingengebied

Naam	Beperkingengebied
Definitie	Een beperkingengebied is een bij of krachtens de wet aangewezen gebied, waar vanwege de aanwezigheid van een werk of object regels gelden, ten aanzien van het beperken van activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk of object.
Toelichting	<p>Een juridische beperking is een juridische regel welke geldt voor een gebied en een beperking betreft.</p> <p>Het beperkingengebied is niet de regel zelf. De regel beschrijft wat er juridisch geldt voor het beperkingengebied of beperkingengebieden. De gehele juridische tekst is te vinden in de juridische regel, en niet in dit objecttype.</p>

Objecttype Omgevingswaarde

Naam	Omgevingswaarde
Definitie	Norm die de gewenste staat of kwaliteit van (een onderdeel van) de fysieke leefomgeving, de toelaatbare belasting door activiteiten en/of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen als beleidsdoel vastlegt.
Toelichting	<p>Omgevingswaarden worden uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen. Een omgevingswaarde is bindend voor de overheid die de omgevingswaarde heeft vastgesteld en heeft geen rechtstreekse werking voor anderen. Omgevingswaarden zijn een concretisering van de maatschappelijke doelen die met de omgevingswet worden nagestreefd. Zij hebben betrekking op de hoedanigheid en eigenschappen van de fysieke leefomgeving (de staat, kwaliteit of inrichting van de omgeving). Omgevingswaarden dienen als referentiekader bij de inzet van instrumenten en bevoegdheden van de overheid.</p> <p>Alle omgevingswaarden hebben als herkomst de omgevingswet (de wet zelf).</p>

Objecttype Omgevingsnorm

Naam	Omgevingsnorm
Definitie	De in een meetbare waarde uit te drukken norm (anders dan een omgevingswaarde) die het bevoegd gezag op verschillende locaties verschillende waarden wil geven die het inzichtelijk wil weergeven.
Toelichting	Alle omgevingswaarden hebben als herkomst omgevingsdocumenten.

Objecttype Norm

Naam	Norm
Definitie	Een omgevingswaarde of een omgevingsnorm, met een normatief karakter, die beschreven worden middels normwaarden. Een normwaarde kan kwalitatief of kwantitatief zijn.
Toelichting	<p>Een norm kan bestaan uit meerdere normwaarden, die dan veelal afzonderlijk gelden voor aparte gebieden. Bijvoorbeeld: de norm maximum bouwhoogte bestaat uit twee normwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none">• De maximum bouwhoogte van 10 meter geldt voor een aantal locaties• de maximum bouwhoogte van 12 meter geldt voor een aantal andere locaties. <p>Een juridische regel geeft de norm als geheel werkingskracht. De omgevingswet kent ook normstellende regels in bredere zin, welke niet als een omgevingswaarde of omgevingsnorm zijn opgenomen.</p>

Objecttype Gebied

Naam	Gebied
Definitie	Een op zichzelf staande geometrisch afgebakende 'ruimte' in de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard, oftewel is niet fysiek van aard en bevindt zich niet in de fysieke werkelijkheid. Anders gezegd, de afbakening is virtueel.
Toelichting	<p>Bijvoorbeeld: het kustfundament van Nederland, het Kronenburger park in Arnhem, of een naamloos gebied.</p> <p>Een gebied wordt gezien als een zelfstandig object, die bij zelfstandig besluit kan wijzigen (bijvoorbeeld een andere beschrijving of een andere geometrie kan krijgen).</p> <p>Het gebied is in de basis juridisch van aard, maar kan wel geïnspireerd zijn op een fysiek gebied in de werkelijkheid, of op een andere virtuele afbakening, zoals van een perceel, maar is daarmee niet hetzelfde.</p> <p>De termen gebied en locatie en werkingsgebied worden in de spreektaal nog wel eens door elkaar heen gebruikt. Vanuit de context van een regel wordt er altijd bedoeld een werkingsgebied, welke een locatie is. Deze locatie is dan meestal een gebied, maar kan ook een locatiegroep zijn, bestaande uit meerdere gebieden, die samen tegelijk worden beschouwd.</p> <p>Een gebied is een locatie en kan dus als werkingsgebied gekozen worden.</p>

Objecttype LocatieGroep

Naam	LocatieGroep
Definitie	Een groep of verzameling van bij elkaar behorende gebieden. De gebieden zijn gegroepeerd voor een bepaald doel, te weten om samen één locatie vormen, welke als zodanig gebruikt kan worden.
Toelichting	<p>De locatiegroep is een modelmatige constructie, die het mogelijk maakt om de gebieden, waar het om gaat, te groeperen en onder te brengen onder dezelfde noemer. Let wel, de gebieden zijn de betekenisvolle dingen waar het om gaat, en een locatiegroep groepeerde deze. Locatiegroepen bevatten dan ook alleen gebieden, en geen andere locatiegroepen.</p> <p>De locatiegroep is uit te breiden, waarbij de werkingsgebied van de regel naar dezelfde locatiegroep kan blijven wijzen, oftewel hetzelfde kan blijven. Let wel, als er een gebied toegevoegd wordt aan een locatiegroep, dan gelden de regels die als werkingsgebied deze locatiegroep hebben, (pas) vanaf dat moment ook voor het toegevoegde gebied. De locatiegroep is daarom, in principe, bedoeld als een locatie die door één bevoegd gezag beheerd wordt.</p> <p>Een gebied is een locatie en kan dus als werkingsgebied gekozen worden.</p>

Objecttype Locatie

Naam	Locatie
Definitie	Een locatie is een gebied of een locatiegroep.
Toelichting	<p>De locatie beschrijft de ruimtelijke dimensie of ruimtelijke afbakening van een regel. Deze afbakening wordt werkingsgebied genoemd. Anders gezegd, de locatie is het werkingsgebied waar een regel geldt.</p> <p>De naam Locatie is gekozen omdat het in het informatiemodel om de locatie an sich gaat, en niet over de rol die de locatie speelt in relatie tot de regel. De Locatie wordt immers ook gebruikt en beschouwd vanuit een activiteit, een functie, of een normwaarde en vanuit dit oogpunt is de Locatie geen werkingsgebied. De term werkingsgebied is voorbehouden aan de relatie van regel naar locatie.</p> <p>Als de Locatie wijzigt, dan wijzigt niet de Juridische regel die deze Locatie als werkingsgebied heeft, maar dan wijzigt het werkingsgebied van de Juridische regel. Informatiekundig worden de Juridische regel en de Locatie als twee, apart te beheren, informatiekundige eenheden gezien. Dit maakt het mogelijk om dezelfde Locatie te gebruiken in verschillende regels en in bijvoorbeeld verschillende activiteiten, mits bewust dezelfde Locatie wordt bedoeld. Uiteraard moeten de Locaties altijd in samenhang met de Activiteiten en Juridische regels worden beschouwd.</p> <p>Het is mogelijk om dezelfde locatie te gebruiken in meerdere regels. Dit kan gewenst zijn als het werkingsgebied van elk van deze regels tegelijk mee moet wijzigen als de locatie verandert. Een verandering is bijvoorbeeld wanneer een geometrie verandert, of als er een nieuw gebied toegevoegd wordt aan een locatiegroep. Denk bijvoorbeeld aan de gemeentegrens, wanneer er gekozen is voor een landelijk vastgestelde geometrische afbakening. Als regels worden opgesteld voor de gemeente, en de gemeente</p>

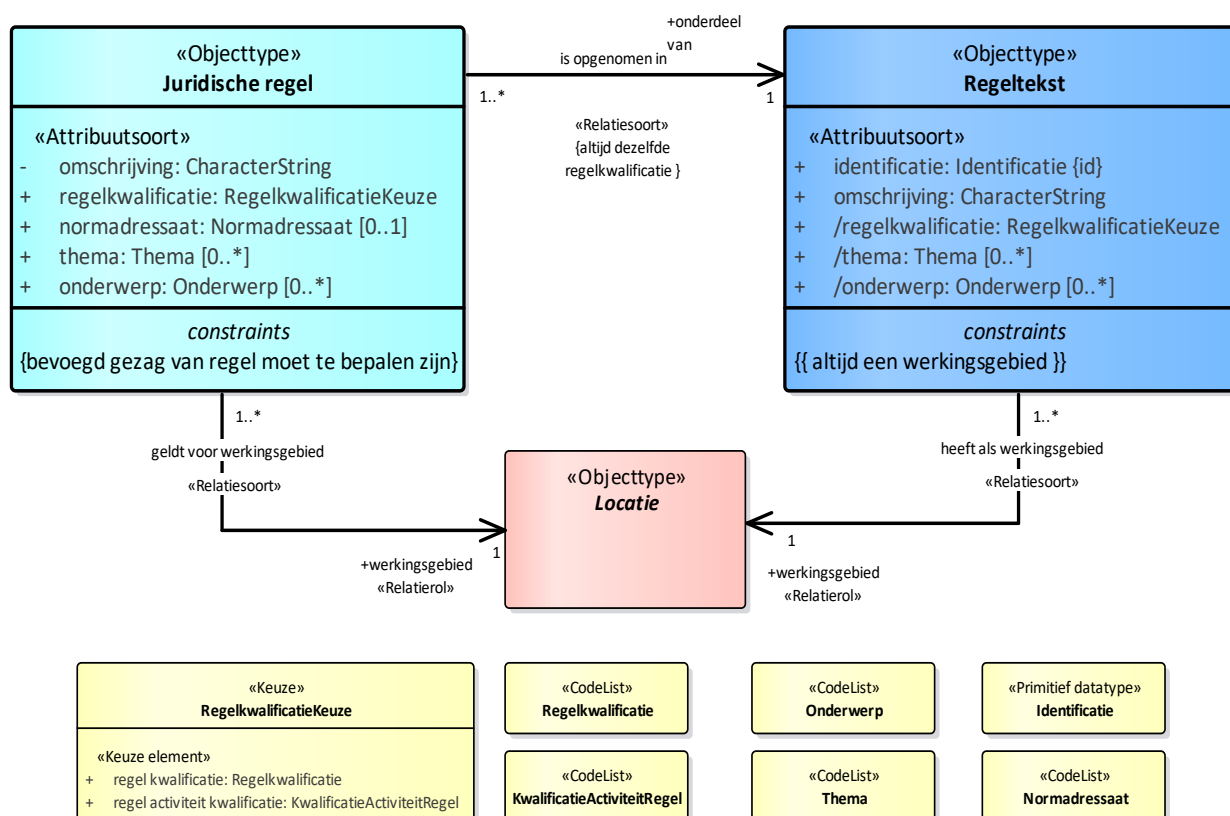
breidt uit met een extra gebied, dan bewegen de regels hiermee mee. Dit kan gewenst zijn. Zo ja, dan is het meervoudig gebruiken van deze locatie als werkingsgebied een goede manier van werken. Maar het kan ook ongewenst zijn. Het is daarom ook mogelijk om juist aparte locaties te gebruiken die een gelijke geometrische afbakening kennen. Dit kan nodig zijn wanneer de geometrische afbakening van een regel juist niet mee mag veranderen als de locatie hiervan moet wijzigen vanuit een andere regel. Zo kunnen er bijvoorbeeld 10 verschillende regels tegelijkertijd geldig zijn, op evenzoveel geometrisch afgebakende locaties, waarbij de locaties exact dezelfde geometrie hebben, en geïnspireerd zijn op exact dezelfde fysieke locatie. Toch is er dan juridisch gezien sprake van 10 verschillende locaties.

Overzicht kenmerken

Onderstaand diagram geeft een overzicht van alle onderkende kenmerken van de in de vorige bladzijden genoemde objecttypes. Deze kenmerken zijn gemodelleerd als attribuutsoorten, gegevensgroepen en relaties. Verder is van elk kenmerk het datatype aangegeven (in geel, en zijn verder uitgelegd in: Datatypen overzicht).

Regels

Het hart van de omgevingswet wordt gevormd door juridische regels. Hiervan worden volgende kenmerken bijgehouden, als volgt:

Figuur 2: Regels

Objecttype Juridische regel

Attribuutsoort omschrijving

Naam	omschrijving
Definitie	Één doorlopend stuk juridische tekst, van een artikel of een lid, die omschrijvingen van (een of meer) juridische regels bevat.
Formaat	CharacterString
Toelichting	Een regel wordt meestal omschreven met een of enkele volzinnen, in één doorlopend stuk tekst. Echter, in precies welk deel van de tekst een specifieke juridische regel omschreven wordt, oftewel waar in de tekst de regel precies begint en ophoudt, is soms lastig te bepalen. Dit is bijvoorbeeld zo bij een opsomming, waarbij de aanhef van de opsomming bij elk onderdeel van de opsomming hoort. Wat precies allemaal wel tot de tekst van één regel behoort is niet iets wat vastgesteld wordt in dit CIM. De regel is informatiekundig gewoon een van de tekstuele onderdelen van een artikel

of lid (of ...). De regel is daarom aldaar terug te vinden in de tekst van het artikel of lid, deze regel bevattende tekst wordt in dit CIMOW de regeltekst genoemd. In deze regeltekst zal de omschrijving in tekst van de juridische regel gevonden kunnen worden.

Bepaalde juridische kenmerken die niet goed in een lopende tekst passen, zoals informatie van een geometrie of een tabel met normwaarden, worden vanwege pragmatische redenen buiten de lopende tekst zelf vastgelegd. In de tekst wordt dan een verwijzing aangebracht naar deze informatie. De informatie van juridische kenmerken zijn er een onderdeel van de juridische regel en zijn juridisch van belang, ook al staan ze buiten de lopende tekst.

Als er sprake is van een (informatiekundige, als object bijgehouden) omgevingsnorm of omgevingswaarde, dan zijn de (informatiekundige) normwaarden altijd buiten de tekst opgenomen. Vanuit de tekst wordt daar dan naar verwezen. In dit CIM komt dit overeen met een relatie naar het objecttype normwaarde of omgevingsnorm. De omgevingswet kent ook normstellende regels, waarbij de normstelling in de tekst zelf is opgenomen. Bijvoorbeeld, er geldt een algemeen rookverbod in de openbare ruimtes die geopend zijn voor publiek. Er is dan geen sprake van een verwijzing naar een buiten de tekst aanwezige normwaarde én er is dan ook geen sprake van een omgevingsnorm of omgevingswaarde.

Bij het koppelen van een juridische regel aan een functie, activiteit, omgevingsnorm, omgevingswaarde of beperkingengebied kan er gebruik gemaakt worden van een standaardfrase. Dit maakt het duidelijk dat er een verwijzing, naar een informatiekundig object wordt gelegd, oftewel de 'geldt voor' relatie.

Attribuutsoort regelkwalificatie

Naam	regelkwalificatie
Definitie	Het soort regel waartoe de juridische regel behoort.
Formaat	RegelkwalificatieKeuze (kies uit een van de volgende twee: waardelijst Regelkwalificatie of waardelijst RegelActiviteitKwalificatie).
Toelichting	Voorbeeld: instructieregel, informatieplicht, meldingsplicht. Regelkwalificatie zegt iets over de <i>regel</i> en niet over het inhoudelijke aspect waar de regel over gaat. Het is de bedoeling dat elke regel één keer is gekwalificeerd. Dit is meestal via de waardelijst Regelkwalificatie. Echter, in het geval dat een regel een activiteit beschrijft, dan via de waardelijst RegelActiviteitKwalificatie.

Attribuutsoort normadressaat

Naam	normadressaat
Definitie	Het bestuursorgaan dat, of de organisatie die de taak of de bevoegdheid waarover de juridische regel gaat, moet uitvoeren.
Formaat	Normadressaat (waardelijst)
Toelichting	Bijvoorbeeld bestuursorganen zoals: gemeenteraad, burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten, dagelijks bestuur waterschap e.a.

Normadressaat is alleen onder bepaalde condities van toepassing, waarbij er minimaal sprake moet zijn van een instructieregel. Of er sprake is van een instructieregel, is te zien aan de regelkwalificatie.

Attribuutsoort thema

Naam	thema
Definitie	Kernachtige weergave van de grondgedachte achter een regel. Een thema kent geen locatie.
Formaat	Themas (waardelijst)
Toelichting	Het thema is een categorisering, waar een juridische regel binnen valt.

Attribuutsoort onderwerp

Naam	onderwerp
Definitie	Korte, concrete inhoudelijke weergave van waar een regel over gaat. Het onderwerp is een categorie, of groep, waaronder een juridische regel valt. Een onderwerp kent een locatie.
Formaat	Onderwerpen (waardelijst)
Toelichting	Het onderwerp is een categorisering, waar een juridische regel binnen valt.

Relatiesoort beschrijft een functie

Naam	beschrijft een functie
Definitie	Bij een regel die een functie vastlegt geeft deze relatie aan om welke functie het gaat. De bijbehorende locatie(s) waar het om gaat is/zijn bij de functie zelf te vinden.
Gerelateerd objecttype	Functie
Toelichting	Een juridische regel kan een of meerdere functies, activiteiten, normen en/of een beperkingengebied beschrijven. Veelal is dit zo. Als dit niet het geval is, dan is de regel kan een op zichzelf staande normstellende regel.

Relatiesoort beschrijft een activiteit

Naam	beschrijft een activiteit
Definitie	Bij een regel die een activiteit vastlegt geeft deze relatie aan om welke activiteit het gaat. De bijbehorende locatie(s) waar het om gaat is/zijn bij de activiteit zelf te vinden.
Gerelateerd objecttype	Activiteit
Toelichting	Een juridische regel kan een of meerdere functies, activiteiten, normen en/of een beperkingengebied beschrijven. Veelal is dit zo. Als dit niet het geval is, dan is de regel kan een op zichzelf staande normstellende regel.

Relatiesoort beschrijft een beperkingengebied

Naam	beschrijft een beperkingengebied
-------------	----------------------------------

Definitie	Bij een regel die een beperkingengebied vastlegt geeft deze relatie aan om welk beperkingengebied het gaat. De bijbehorende locatie(s) waar het om gaat is/zijn bij het beperkingengebied zelf te vinden.
Gerelateerd objecttype	Beperkingengebied
Toelichting	Een juridische regel kan een of meerdere functies, activiteiten, normen en/of een beperkingengebied beschrijven. Veelal is dit zo. Als dit niet het geval is, dan is de regel kan een op zichzelf staande normstellende regel.

Relatiesoort beschrijft een norm

Naam	beschrijft een norm
Definitie	Bij een regel die een omgevingsnorm of omgevingswaarde vastlegt geeft deze relatie aan om welke norm het gaat. De bijbehorende locatie(s) waar het om gaat is/zijn bij de normwaardes van de norm zelf te vinden.
Gerelateerd objecttype	Norm
Toelichting	Een juridische regel kan een of meerdere functies, activiteiten, normen en/of een beperkingengebied beschrijven. Veelal is dit zo. Als dit niet het geval is, dan is de regel kan een op zichzelf staande normstellende regel.

Relatiesoort heeft als werkingsgebied

Naam	heeft als werkingsgebied
Definitie	Het werkingsgebied c.q. de locatie begrenst de juridische werking van de regel in juridische zin, te weten dat de regel alleen binnen dit werkingsgebied werkingskracht heeft.
Gerelateerd objecttype	Locatie
Toelichting	<p>In spreektaal kent elke Regel kent een werkingsgebied. Deze kan echter opgebouwd zijn uit meerdere locaties c.q. gebieden en/of locatiegroepen. Informatiekundig vormen al deze locaties bij elkaar tezamen dan het werkingsgebied.</p> <p>Het werkingsgebied geeft aan op welke locaties de Juridische regel werking heeft. Omdat de regels (veelal) activiteiten, functies, beperkingengebieden en/of normen beschrijft krijgen deze hiermee ook werking⁶.</p> <p>De Juridische regel en de objecten van objecttypen die beschreven worden door de Juridische regel, via de beschrijft een ... relaties, verwijzen vaak naar dezelfde Locaties. Niet altijd, want er kan sprake zijn dat een activiteit in meerdere regels wordt beschreven. De activiteit geldt dan bijvoorbeeld voor Locatie 1 en Locatie 2, terwijl Juridische regel 1 geldt voor Locatie 1 en Juridische regel 2 geldt voor Locatie 2.</p>

⁶ Er is een bijzondere verhouding tussen het werkingsgebied van de juridische regels in een regeltekst en het werkingsgebied van de regeltekst. Deze verhouding is beschreven in het OP domein [OP] en bij de Regeltekst. Uitgangspunt is dat het werkingsgebied van de Regeltekst dekkend is voor de Juridische regels die in de Regeltekst zijn opgenomen. Vanuit informatiekundig perspectief hebben Juridische regels die geometrisch buiten het werkingsgebied van de Regeltekst vallen, voor het deel dat erbuiten valt, geen werking.

Relatiesoort is opgenomen in

Naam	is opgenomen in
Definitie	De regeltekst waarin de juridische regel te vinden is en waarin de tekstuele omschrijving van de regel te lezen is.
Gerelateerd objecttype	Regeltekst
Toelichting	<p>Bij elkaar behorende juridische regels behoren als één groep bij elkaar, die als geheel beschouwd en gelezen moet worden. Deze worden bij elkaar opgenomen in één Regeltekst.</p> <p>Een afzonderlijke juridische heeft géén identificatie. Er kan niet naar verwezen worden. Dit is (mede) zodat deze regels afzonderlijke en los van elkaar beschouwd kunnen worden.</p>

Objecttype Regeltekst

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	De unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is.
Formaat	Identificatie
Herkomst	OP

Attribuutsoort omschrijving

Naam	omschrijving
Definitie	De letterlijke tekst waarmee de Regeltekst is omschreven, in een artikel of een lid. Een Regeltekst is altijd één doorlopend stuk juridische tekst, welke juridische regels bevat.
Formaat	CharacterString
Toelichting	<p>Met één doorlopende tekst wordt bedoeld dat er geen sprake is van eerst een stuk tekst dat behoort tot de eerste Regeltekst, dan een stuk tekst dat behoort tot een andere Regeltekst, en dan weer een stuk tekst dat behoort tot de eerste Regeltekst. Een Regeltekst kan niet verspreid staan over meerdere stukken tekst, oftewel wordt niet afgewisseld door andere stukken tekst die niet tot dezelfde Regeltekst behoren.</p> <p>Bepaalde juridische kenmerken, vooral details die niet in een lopende tekst passen zoals geometrie of een tabel met normwaarden, worden vanwege pragmatische redenen buiten de lopende tekst zelf vastgelegd. Deze juridische kenmerken behoren wél tot de juridische regel, waar de Regeltekst over gaat en daarmee tot de Regeltekst, ook al staan ze niet in de lopende tekst genoemd.</p>
Herkomst	OP

Attribuutsoort regelkwalificatie

Naam	regelkwalificatie
Definitie	Zie regelkwalificatie bij juridische regel.
Formaat	Regelkwalificaties (waardelijst)

Indicatie afleidbaar	Ja
Toelichting	Alle juridische regels in dezelfde Regeltekst hebben in principe dezelfde regelkwalificatie. Andersom, als de Regeltekst een regelkwalificatie heeft, dan geldt deze in principe voor alle regels in de Regeltekst.
Herkomst	De regelkwalificatie van een Regeltekst in het OP domein wordt afgeleid van de regels uit het OW domein.

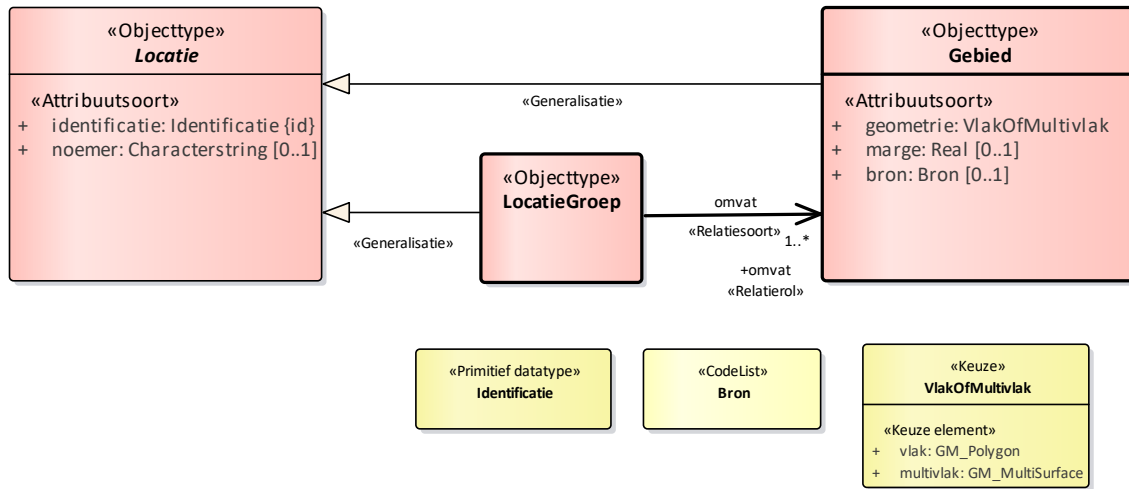
Relatiesoort heeft als werkingsgebied

Naam	heeft als werkingsgebied
Definitie	Het werkingsgebied c.q. de locatie begrensd de juridische werking van de regeltekst, in juridische zin, te weten dat deze regeltekst alleen binnen dit werkingsgebied juridische werkingskracht heeft.
Gerelateerd objecttype	Locatie
Toelichting	Elke Regel heeft altijd precies één werkingsgebied, welke verwijst naar één locatie. Deze locatie kan een gebied zijn of een locatiegroep.
Constraint(s)	{ altijd een werkingsgebied }
	<p>Uitgangspunt is dat het werkingsgebied van de Regeltekst dekkend is voor de werkingsgebieden van de juridische regels die zijn opgenomen in de Regeltekst, of is het grondgebied van BG.</p> <p>Er zijn hierbij twee bijzondere situaties te onderkennen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Als het werkingsgebied van de Regeltekst groter is dan de optelsom van de Juridische regels. <p>Dit is juridisch toegestaan. Er geldt dan dat de gehele Regeltekst voor het aangegeven werkingsgebied geldt, in algemeenheid, zonder dat er op elk punt in het gebied een specifieke Juridische regel geldt. Hiervoor kan gekozen zijn omdat een gebied als geheel wordt beschouwd en dat regels nog op een later moment toegevoegd worden, of het kan zijn dat specifieke regels wel al zijn opgenomen in de tekst, maar informatiekundig nog niet als zodanig herkenbaar zijn gemaakt.</p> 2. Als het werkingsgebied van de Regeltekst kleiner is dan de optelsom van de werkingsgebieden van de Juridische regels. <p>Dit is juridisch niet toegestaan. Mocht dit onverhoopt, op informatiekundig niveau, toch voorkomen dan gelden alleen de Juridische regels die worden afgedekt door het werkingsgebied van de Regeltekst.</p> <p>Hoe ook het werkingsgebied wordt bepaald, het netto eindresultaat is dat er altijd sprake is van een door bevoegd gezag expliciet vastgesteld ⁷ werkingsgebied van een Regeltekst, welke zelfstandig te interpreteren is.</p>
Herkomst	OP ⁷

⁷ Het is niet toereikend dat gebruikers via algoritmes en impliciete afleiding het werkingsgebied samen moeten stellen uit informatie uit kenmerken van andere objecttypen. Bevoegd gezag voert deze samenstelling uit, en stelt het werkingsgebied expliciet vast.

Locatie

De inrichting van de leefomgeving is gebaseerd op gebieden. Hiervan worden volgende kenmerken bijgehouden, als volgt:

Figuur 3: Locaties

Objecttype Locatie

Het modelelement Locatie beschrijft de kenmerken die het Gebied en de Locatiegroep (informatiekundig en modelmatig) gemeenschappelijk hebben.

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	Een uniek identificerend gegeven.
Formaat	Identificatie
Toelichting	Het identificerende gegeven is functioneel en vaststaand. Deze is altijd te gebruiken als hét uniek identificerende gegeven van een object, met zijn kenmerken.

Attribuutsoort noemer

Naam	noemer
Definitie	Tekstuele beschrijving van een Locatie, zodat er als zodanig over deze locatie gesproken kan worden. De beschrijving kan een bepaalde naam zijn waaronder de Locatie bekend staat, maar (lang) niet elke Locatie heeft een naam.
Formaat	CHARACTERSTRING
Toelichting	De noemer is geen categorisering, maar een uitleg of toelichting die de locatie nader beschrijft.

Bijvoorbeeld: 'Het Koninkrijk der Nederlanden', 'gemeente Amersfoort', 'de Veluwe', 'stroomgebied Rijn', 'centrumgebied Apeldoorn', 'strandjes tussen A50 en IJsselmeer'.

Objecttype Gebied

Een Gebied heeft alle eigenschappen van een Locatie, aangevuld met de volgende:

Attribuutsoort geometrie

Naam	geometrie
Definitie	De geometrische begrenzing van het gebied.
Formaat	GM_Surface of een GM MultiSurface.
Toelichting	<p>Voorbeeld: Nederland. Nederland heeft bij Baarle-Nassau enclaves en Baarle-Nassau zelf is een multisurface in de BAG. Nederland zien we functioneel als één geheel, en dus één MultiSurface (en niet als een locatiegroep).</p> <p>Een Multisurface wordt gebruikt als één functioneel gebied uit meerdere vlakken bestaat (multi keer een vlak), waarbij elk vlak een gescheiden ligging heeft (niet aangrenzend en niet overlappend).</p>

Attribuutsoort marge

Naam	marge
Definitie	De geometrie moet, aanvullend op de idealisatie, geïnterpreteerd worden met een marge, of bandbreedte.
Formaat	Decimal
Constraint(s)	De marge mag alleen opgegeven worden als de idealisatie van de geometrie de waarde 'indicatief' heeft.
Toelichting	<p>Bijvoorbeeld, 10 betekent + of - 10 meter. Tot 2 cijfers achter de komma is in principe toegestaan.</p> <p>Wanneer de marge niet is opgenomen, dan betekent dit dat de marge niet relevant is voor de geometrie van het gebied. Er is dan dus geen sprake van een marge. Dit gegeven wordt standaard niet gebruikt, oftewel alleen in bijzondere gevallen.</p>

Attribuutsoort bron

Naam	bron
Definitie	De bron die is gebruikt voor de geometrie, dan wel de wijze van inwinning van de geometrie.
Formaat	Bron (waardelijst)
Toelichting	<p>De bron geeft de herkomst aan van de geometrie, en geeft hiermee een nadere duiding aan de wijze waarop de geometrie tot stand is gekomen en is vastgesteld. De geometrie kan zelf ingewonnen zijn, via een bepaalde methode van inwinning, zoals ingemeten of berekend (bijvoorbeeld een cirkel). De geometrie kan ook afkomstig zijn van een externe bron, zoals van een basisregistratie (met geometrie).</p> <p>De bron is met name van belang bij juridische kwesties, wanneer het van belang is om te weten op basis van welke referentieondergrond is dit besluit genomen. Bronnen zoals een basisregistratie (met geometrie) kennen zelf een bepaalde nauwkeurigheid. Deze nauwkeurigheid wordt dan bedoeld.</p>

Objecttype LocatieGroep

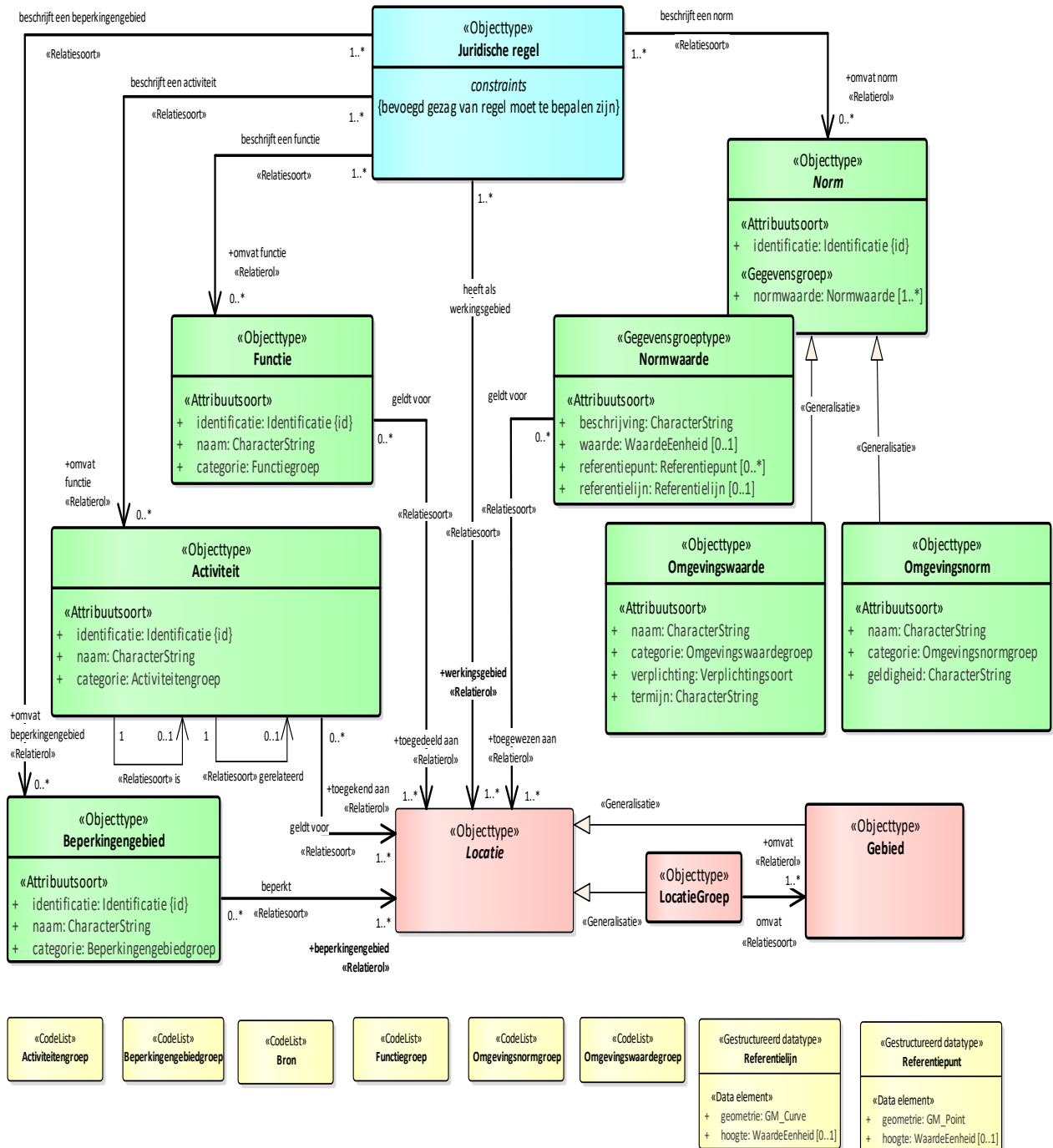
Een Locatiegroep heeft alle eigenschappen van een Locatie, aangevuld met de volgende:

Relatiesoort omvat

Naam	omvat
Definitie	Een groep van gebieden.
Gerelateerd objecttype	Gebied
Toelichting	Een locatiegroep omvat Gebieden, en kan geen Locatiegroepen omvatten.

Regels op locatie

Als je regels en locaties bij elkaar brengt dan zeggen we dat regels voor een bepaald gebied gelden. Regels kunnen op zichzelf gelden, maar gaan veelal over een functie, een activiteit, een beperkingengebied, een omgevingswaarde of een omgevingsnorm. Hiervan worden volgende kenmerken bijgehouden, als volgt:

Figuur 4: Regels op Locatie

Objecttype Activiteit

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	De unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is.
Formaat	Identificatie
Toelichting	

Attribuutsoort naam

Naam	naam
Definitie	Een (korte) omschrijving van de activiteit.
Formaat	CharacterString
Toelichting	Bijvoorbeeld: het exploiteren van een horeca gelegenheid. Elk bevoegd gezag kan eigen activiteiten beschrijven, voor het eigen grondgebied. Let wel, het kan voorkomen dat twee bevoegde gezagen, die elk een eigen activiteit beschrijven, hun activiteit dezelfde naam geven. Dit betekent niet (perse) dat er hetzelfde bedoeld wordt.
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort categorie

Naam	categorie
Definitie	Een categorie, of groep, waaronder een juridische regel valt. Een activiteit kan gecategoriseerd worden tot een beperkte lijst van activiteitengroepen.
Formaat	Activiteitengroep
Toelichting	

Relatiesoort geldt voor

Naam	geldt voor
Definitie	Deze specifieke activiteit is toegekend aan deze specifieke locatie(s).
Gerelateerd objecttype	Locatie
Toelichting	Elke activiteit geldt voor minimaal één locatie. Het komt voor dat de activiteit geldt voor het hele grondgebied van een bevoegd gezag. De toekenning van een activiteit aan de locatie(s) heeft een sterke relatie met het werkingsgebied van de regel waarin de activiteit gevat is. Te weten: de locaties moeten zich op juiste wijze verhouden tot het werkingsgebied van deze regel. In principe geldt dat de locatie van een beperkingengebied gelijk moet zijn aan, of gelegen moet zijn binnen, het werkingsgebied van de Regeltekst waarin de regel is opgenomen. Anders gezegd, het werkingsgebied van de Regeltekst is dekkend voor de locaties van de erin opgenomen regels.

Relatiesoort is

Naam	is
Definitie	Deze activiteit is van hetzelfde type als de gerelateerde activiteit en de regels die gelden voor de gerelateerde activiteit zijn contextueel relevant voor deze activiteit.
Gerelateerd objecttype	Activiteit
Toelichting	<p>De gerelateerde activiteit wordt ook wel de <i>bovenliggende</i> activiteit genoemd. Met “is (een)” wordt een bepaalde activiteit rechtstreeks verbonden met een andere activiteit van hetzelfde type (van specifiek naar generiek). Deze constructie is van belang om een activiteit geschikt te maken voor gebruik in lokale regelgeving, waarbij aangegeven is hoe deze lokale activiteit zich verhoudt tot bovenliggende regelgeving.</p> <p>Bijvoorbeeld: de activiteit ‘het opslaan van motorbrandstoffen’ is een ‘milieubelastende activiteit’.</p> <p>Met contextueel relevant wordt bedoeld dat de regels die gelden voor de gerelateerde activiteit, binnen die gegeven context ook gelden voor deze activiteit.</p> <p>Bijvoorbeeld, als er in regels staat dat er voor een activiteit van <i>het (generieke) type</i> een vergunningplicht geldt, onder bepaalde condities, dat deze condities worden vergeleken met de specifieke situatie van de (<i>specifieke</i>) activiteit die de initiatiefnemer voornemens is om te ontplooiën. Als deze hieronder vallen, dan geldt (ook) voor de voorgenomen (<i>specifieke</i>) activiteit een vergunningplicht. Als deze hier niet onder vallen, dan geldt de vergunningsplicht niet, althans niet vanuit deze regels, mogelijk wel vanuit andere regels.</p> <p>Of de context wel of niet aan de orde is en hoe dat beoordeeld moet worden, is niet opgenomen als informatie. Deze relatie geeft daarom, informatiekundig gezien, aan dat elke regel die geldt voor de gerelateerde activiteit relevant <u>kan</u> zijn voor het uitvoeren van deze activiteit.</p>

Relatiesoort gerelateerd

Naam	gerelateerd
Definitie	Deze activiteit heeft een relatie met een andere activiteit en de regels die gelden voor de gerelateerde activiteit zijn contextueel relevant voor deze activiteit.
Gerelateerd objecttype	Activiteit
Toelichting	<p>In tegenstelling tot de ‘is’ relatie, is de gerelateerde activiteit <u>niet</u> van hetzelfde type. Er is echter wel sprake van een sterke relatie.</p> <p>Bijvoorbeeld: de activiteit ‘tanken van brandstof’ heeft een sterke relatie met de activiteit ‘opslaan van brandstof’ (op een veilige manier). Deze laatste is een ander type activiteit, maar is altijd aan de orde als er sprake is van een activiteit die van het type ‘tanken van brandstof’ is.</p> <p>Gerelateerde activiteiten kunnen van hetzelfde type zijn, bijvoorbeeld twee milieubelastende activiteiten, maar dat hoeft niet.</p> <p>Met contextueel relevant wordt hetzelfde bedoeld als bij de ‘is’ relatie.</p>

Objecttype Functie

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	De unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is.
Formaat	Identificatie

Attribuutsoort naam

Naam	naam
Definitie	Een (korte) omschrijving van de functie.
Formaat	CHARACTERSTRING
Toelichting	Elk bevoegd gezag kan eigen functies beschrijven, voor het eigen grondgebied. Let wel, het kan voorkomen dat twee bevoegde gezagen, die elk een eigen functie beschrijven, hun functie dezelfde naam geven. Dit betekent niet (perse) dat er hetzelfde bedoeld wordt.
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort categorie

Naam	categorie
Definitie	Een categorie, of groep, waaronder een functie regel valt. Een functie kan gecategoriseerd worden tot een beperkte lijst van functiegroepen.
Formaat	Functiegroep (waardelijst)
Toelichting	Een functiegroep is niet een juridische term. De functiegroep bepaalt mede hoe een kaartbeeld wordt opgebouwd en niet elke functie kan een eigen symbool of kleur krijgen. Daarom worden soortgelijke functies in zo'n situatie bij elkaar gegroepeerd.

Relatiesoort geldt voor

Naam	geldt voor
Definitie	Deze specifieke functie is toegekend aan deze specifieke locatie(s).
Gerelateerd objecttype	Locatie
Toelichting	<p>Elke functie geldt voor minimaal één locatie.</p> <p>De toekenning van een functie aan de locatie(s) heeft een sterke relatie met het werkingsgebied van de regel waarin de functie gevat is. Te weten: de locaties moeten zich op juiste wijze verhouden tot het werkingsgebied van deze regel. In principe geldt dat de locatie van een beperkingengebied gelijk moet zijn aan, of gelegen moet zijn binnen, het werkingsgebied van de Regeltekst waarin de regel is opgenomen. Anders gezegd, het werkingsgebied van de Regeltekst is dekkend voor de locaties van de erin opgenomen regels.</p> <p>Er kan ook gezegd worden dat een functie is toegedeeld aan een locatie.</p>

Objecttype Beperkingengebied

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	De unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is.
Formaat	Identificatie

Attribuutsoort naam

Naam	naam
Definitie	Een (korte) omschrijving van het beperkingengebied.
Formaat	CHARACTERSTRING
Toelichting	
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort categorie

Naam	categorie
Definitie	Een beperkingengebied kan gecategoriseerd worden tot een beperkte lijst van beperkingengroepen.
Formaat	BeperkingenGroep (Waardelijst)
Toelichting	

Relatiesoort geldt voor

Naam	geldt voor
Definitie	Dit specifieke beperkingengebied is toegekend aan deze specifieke locatie(s).
Gerelateerd objecttype	Locatie
Toelichting	Elke beperkingengebied geldt voor minimaal één locatie.

De toekenning van een beperkingengebied aan de locatie(s) heeft een sterke relatie met het werkingsgebied van de regel waarin het beperkingengebied bevat is. Te weten: de locaties moeten zich op juiste wijze verhouden tot het werkingsgebied van deze regel. In principe geldt dat de locatie van een beperkingengebied gelijk moet zijn aan, of gelegen moet zijn binnen, het werkingsgebied van de Regeltekst waarin de regel is opgenomen. Anders gezegd, het werkingsgebied van de Regeltekst is dekkend voor de locaties van de erin opgenomen regels.

Objecttype Norm

Het modelement norm beschrijft de kenmerken die de omgevingsnorm en de omgevingswaarde (informatiekundig en modelmatig) gemeenschappelijk hebben.

Attribuutsoort identificatie

Naam	identificatie
Definitie	De vaste identificatie van een norm, zodat er naar een specifieke norm gerefereerd kan worden, gebruik makende van deze identificatie.
Formaat	Identificatie

Gegevensgroep waarde

Naam	waarde
Definitie	Één van de kwantitatieve of kwalitatieve waarden van een norm.
Toelichting	<p>Een norm kan uit meerdere normerende waarden bestaan. Samen vormen deze de norm.</p> <p>De waarde zelf bestaat uit een aantal kenmerken, gedefinieerd in het gegevensgroeptype Normwaarde.</p> <p>Dit modelement is geen attribuutsoort, en kent daarom geen datatype. Het type van dit model element is het gegevensgroeptype Normwaarde.</p>

Gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	Normwaarde
Definitie	Één van de kwantitatieve of kwalitatieve waarden van een norm. De normwaarde geeft aan wat de specifieke kwantitatieve of kwalitatieve eisen zijn, inclusief de toewijzing ervan aan de specifieke locatie(s) waar de normwaarde voor geldt.
Toelichting	<p>Een van de kenmerken van een Normwaarde is het attribuutsoort waarde (zie verderop). Als dat gegeven er is, dan is er sprake van een kwantitatieve normwaarde, en daarmee van een kwantitatieve norm (als geheel). Als dat gegeven er niet is, dan is er sprake van een kwalitatieve norm, welke dan kwalitatief beschreven is in het attribuutsoort beschrijving (zie verderop).</p> <p>Een gegevensgroeptype is geen object. Het is een apart type modelement om een groep van kenmerken in onder te brengen, te weten de beschrijving van de normwaarde, de waarde zelf en de locatie waarvoor deze geldt.</p> <p>De omgevingswet kent ook normstellende regels in bredere zin, welke niet als een omgevingswaarde of omgevingsnorm zijn opgenomen.</p>

Attribuutsoort beschrijving, van gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	beschrijving
Definitie	De toewijzing van een normerende waarde aan een locatie in de vorm van een beschrijving in woorden. De beschrijving geeft tekstueel de betekenis weer van de normwaarde.
Formaat	CHARACTERSTRING
Toelichting	Bijvoorbeeld: het geluidsniveau mag de aangegeven waarde niet overschrijden.

Attribuutsoort waarde, van gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	waarde
Definitie	De numerieke waarde van een norm.
Formaat	WaardeEenheid
Toelichting	Deze waarde is alleen ingevuld als er sprake is van een kwantitatieve norm, met kwantitatieve normwaarden. Als deze niet ingevuld is, dan is de norm kwalitatief.
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort referentiepunt, van gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	referentiepunt
Definitie	Een geometrisch vastgelegd punt waarop aan (een bepaalde waarde van) de norm moet worden voldaan.
Formaat	Referentiepunt (gestructureerd datatype)
Toelichting	<p>Bijvoorbeeld: punt naast spoorbaan, op 1 meter hoogte boven de grond.</p> <p>Het meetpunt is een referentiepunt, omdat periodieke metingen telkens op precies hetzelfde punt uitgevoerd moeten worden. Zo ontstaat er in de loop van de tijd een goed beeld van de gemeten waarden op dit punt en hoe deze meetresultaten zich verhouden tot de gestelde normwaarde.</p>
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort referentielijn, van gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	referentielijn
Definitie	Een geometrisch vastgelegde lijn waarop aan (een bepaalde waarde van) de norm moet worden voldaan.
Formaat	Referentiepunt (gestructureerd datatype)
Toelichting	<p>Bijvoorbeeld: lijn onder water bij een dijk, op 12 meter boven NAP.</p> <p>Het meetpunt is een referentiepunt, omdat periodieke metingen telkens op precies hetzelfde punt uitgevoerd moeten worden. Zo ontstaat er in de loop van de tijd een goed beeld van de gemeten waarden op dit punt en hoe deze meetresultaten zich verhouden tot de gestelde normwaarde.</p>
Juridisch gegeven	Ja

Relatiesoort geldt voor, van gegevensgroeptype Normwaarde

Naam	geldt voor
Definitie	De specifieke locatie(s) waarvoor een specifieke normwaarde geldt.
Toelichting	<p>Elke normwaarde geldt voor minimaal één locatie. Als er geen locatie bestaat bij een normwaarde, dan heeft het normwaarde weinig zin. Als er geen regel is die over een norm gaat die deze normwaarde gebruikt, dan heeft deze norm per definitie ook geen juridische werking en daarmee ook de normwaarde niet. Er is dus altijd sprake een locatie bij een normwaarde en bij een norm. Let hierbij goed op het volgende:</p> <p>Het komt vaak voor dat een Norm uit meerdere Normwaarden bestaat, met voor elke afzonderlijke Normwaarde een toegewezen locatie waarvoor de Normwaarde geldt.</p> <p>De toekenning van een normwaarde aan de locatie(s) heeft een sterke relatie met het werkingsgebied van de regel waarin de norm, waar de normwaarde een onderdeel van uitmaakt, gevat is. Te weten: de locaties moeten zich op juiste wijze verhouden tot het werkingsgebied van deze regel. In principe geldt dat de locatie van een beperkingengebied gelijk moet zijn aan, of gelegen moet zijn binnen, het werkingsgebied van de Regeltekst waarin de regel is opgenomen. Anders gezegd, het werkingsgebied van de Regeltekst is dekkend voor de locaties van de erin opgenomen regels.</p>

Objecttype Omgevingsnorm

Een Omgevingsnorm heeft alle eigenschappen van een Norm, aangevuld met de volgende:

Attribuutsoort naam

Naam	naam
Definitie	Een (korte) naam van een norm.
Formaat	NaamOmgevingsnorm
Toelichting	Bv. maximum bouwhoogte.
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort categorie

Naam	categorie
Definitie	Een categorie, of groep, waaronder een omgevingsnorm valt.
Formaat	OmgevingsnormGroep (waardelijst)

Attribuutsoort geldigheid

Naam	geldigheid
Definitie	De periode waarin de norm van toepassing is. Deze wordt gebruikt om aan te geven dat de norm niet continu geldt, maar slechts geldt in een bepaalde periode.
Formaat	CharacterString
Toelichting	Voorbeeld: 'tussen 07.00 en 19.00 uur', 'in het broedseizoen'.

Niet te verwarren met bijvoorbeeld periode inwerkingtreding zoals bij het vastleggen van gegevens met behoud van historie (periode van materiele geldigheid, of periode waarin regels juridisch geldig zijn).

Juridisch gegeven

Ja

Objecttype Omgevingswaarde

Een Omgevingsnorm heeft alle eigenschappen van een Norm, aangevuld met de volgende:

Attribuutsoort naam

Naam	naam
Definitie	De (korte) naam van een norm.
Formaat	NaamOmgevingswaarde (waardelijst)
Toelichting	Bijvoorbeeld: maximaal toelaatbaar geluidsniveau.
Juridisch gegeven	Ja

Attribuutsoort categorie

Naam	categorie
Definitie	Een categorie, of groep, waaronder een omgevingswaarde valt.
Formaat	OmgevingswaardeGroep
Toelichting	

Attribuutsoort verplichting

Naam	verplichting
Definitie	De soort verplichting die door het vaststellen van de omgevingswaarde wordt opgelegd.
Formaat	VerplichtingSoort (waardelijst)
Toelichting	Normen in de zin van toelaatbaarheidseisen hebben een generiek bindend karakter, juist om hanteerbaar te zijn. Ze gaan uit van overal geldig verklaarde kwaliteitsniveaus. Soms hebben ze de betekenis van een regel (de kwaliteit moet gehaald worden; resultaatverplichting), soms van een richtsnoer (de kwaliteit moet nagestreefd worden; inspanningsverplichting).

Attribuutsoort termijn

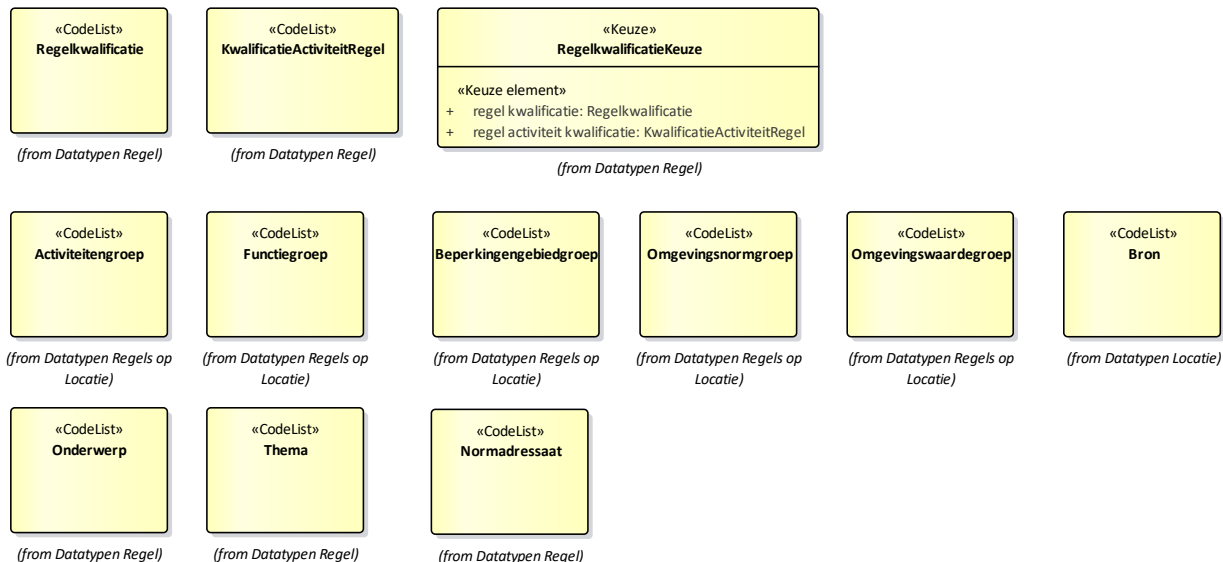
Naam	termijn
Definitie	De termijn waarbinnen aan de verplichting moet zijn voldaan.
Formaat	CharacterString
Toelichting	
Juridisch gegeven	Ja

Datatypes overzicht

Deze paragraaf beschrijft de datatypes die gebruikt zijn in het informatiemodel. Een datatype beschrijft de structuur van de data en kan aanvullend aangeven aan welke eisen de data zelf moet voldoen.

Waardelijsten

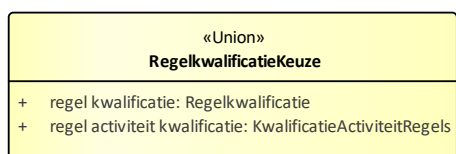
Het informatiemodel maakt veelvuldig gebruik van waardelijsten, te weten de volgende waardelijsten:

Overzicht – Waardelijsten

Een waardelijst is een datatype waarin de mogelijke waarden expliciet zijn opgesomd in een lijst. De waarde van een attribuutsoort moet één van de waarden zijn uit de gespecificeerde waardelijst, oftewel wordt gekozen uit deze lijst. Er zijn verschillende types waardelijsten, dit informatiemodel maakt gebruik van een codelist. Dit betekent dat de toegestane waarden buiten het model in een waardelijst worden beheerd en de erin opgenomen waarden aldaar te vinden zijn. Zie TPOD publicatie: **Waardelijst TPOD v0.97.1.xlsx**

RegelkwalificatieKeuze

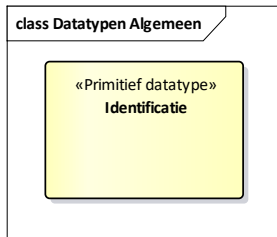
Data element regel kwalificatie

Naam	regelkwalificatie
Definitie	Keuze mogelijkheid voor regels (die niet over een activiteit gaan).
Formaat	Regelkwalificatie (waardelijst)

Data element regel activiteit kwalificatie

Naam	Regel activiteit kwalificatie
Definitie	Keuze mogelijkheid voor regels die over een activiteit gaan.
Formaat	CharacterString

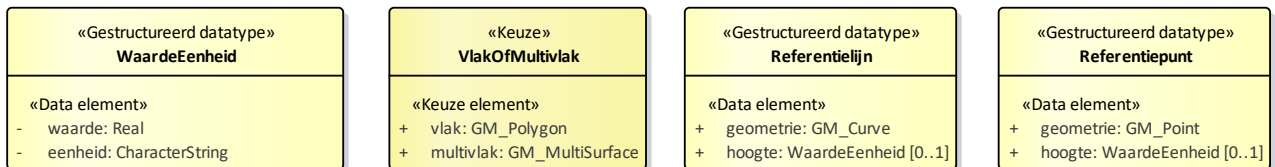
Datatype Identificatie

Naam	Identificatie
Definitie	Een uniek en vaststaand gegeven.
Formaat	Het formaat van de identificatie moet nog gekozen worden.
Toelichting	Dit datatype is bedoeld om objecten uniek te kunnen identificeren c.q. objecten die in dit CIMOW <<objecttype>> toegekend hebben gekregen.

Gedefinieerde datatypes

Het informatie model heeft een aantal datatypes zelf gedefinieerd. Dit zijn:

Gestructureerd datatype WaardeEenheid

Data element waarde

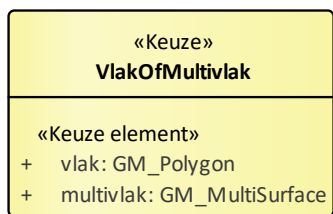
Naam	waarde
Definitie	Een numerieke waarde.
Formaat	REAL
Toelichting	Bijvoorbeeld: 10

Data element eenheid

Naam	Eenheid
Definitie	De eenheid van de waarde, voluit geschreven.
Formaat	CharacterString
Toelichting	Bijvoorbeeld: decibel, meter.

De eenheid is op dit moment (nog) niet beperkt tot een waardelijst.

Gestructureerd datatype VlakOfMultivlak

Data element vlak

Naam	vlak
Definitie	Een vlak met een externe buitengrens, en optioneel interne uitsneden.
Formaat	GM Surface
Toelichting	Een GM Surface, zoals bedoeld in de ISO standaard van OGC.

Data element multivlak

Naam	multivlak
Definitie	Meerdere vlakken, die elkaar aanvullen, zonder elkaar te overlappen.
Formaat	CharacterString
Toelichting	Een GM Surface, zoals bedoeld in de ISO standaard van OGC.

Gestructureerd datatype Referentiepunt

Data element geometrie

Naam	geometrie
Definitie	Een geometrisch punt, conform geometrie standaarden.
Formaat	GM Point
Toelichting	Als waarde gaat het om een Decimal, waarbij tot 2 cijfers achter de komma is toegestaan. Ook mag de hoogte negatief zijn, om bijvoorbeeld een punt aan te geven die onder water ligt. Bijvoorbeeld: -2 meter.

Data element hoogte

Naam	hoogte
Definitie	De hoogte waarop de geometrie ligt, in meters.
Formaat	WaardeEenheid
Toelichting	De eenheid heeft altijd te maken met meters. Dit kan zijn: <ul style="list-style-type: none">• meter - er wordt dan standaard bedoeld, meters boven NAP.• meters boven maaiveld - er wordt dan niet bedoeld meters boven NAP, maar meters t.o.v. het maaiveld.

Deze eenheden worden ondersteund. Het is niet uitgesloten dat er meer eenheden mogelijk (moeten) worden.

Niet te verwarren met bijvoorbeeld de hoogte van een geluidshoogteplafond, die opgesteld wordt in decibel.

Gestructureerd datatype Referentielijn

Data element geometrie

Naam	geometrie
Definitie	Een geometrische lijn, conform geometrie standaarden.
Formaat	GM Curve
Toelichting	Een booglijn, bestaande uit lijnsegmenten (verstrookt, indien nodig).

Data element hoogte

Naam	hoogte
Definitie	De hoogte waarop de geometrie ligt, in meters.
Formaat	WaardeEenheid
Toelichting	Zie referentiepunt, maar dan een lijn op deze hoogte. De hoogte is voor de hele lijn gelijk.

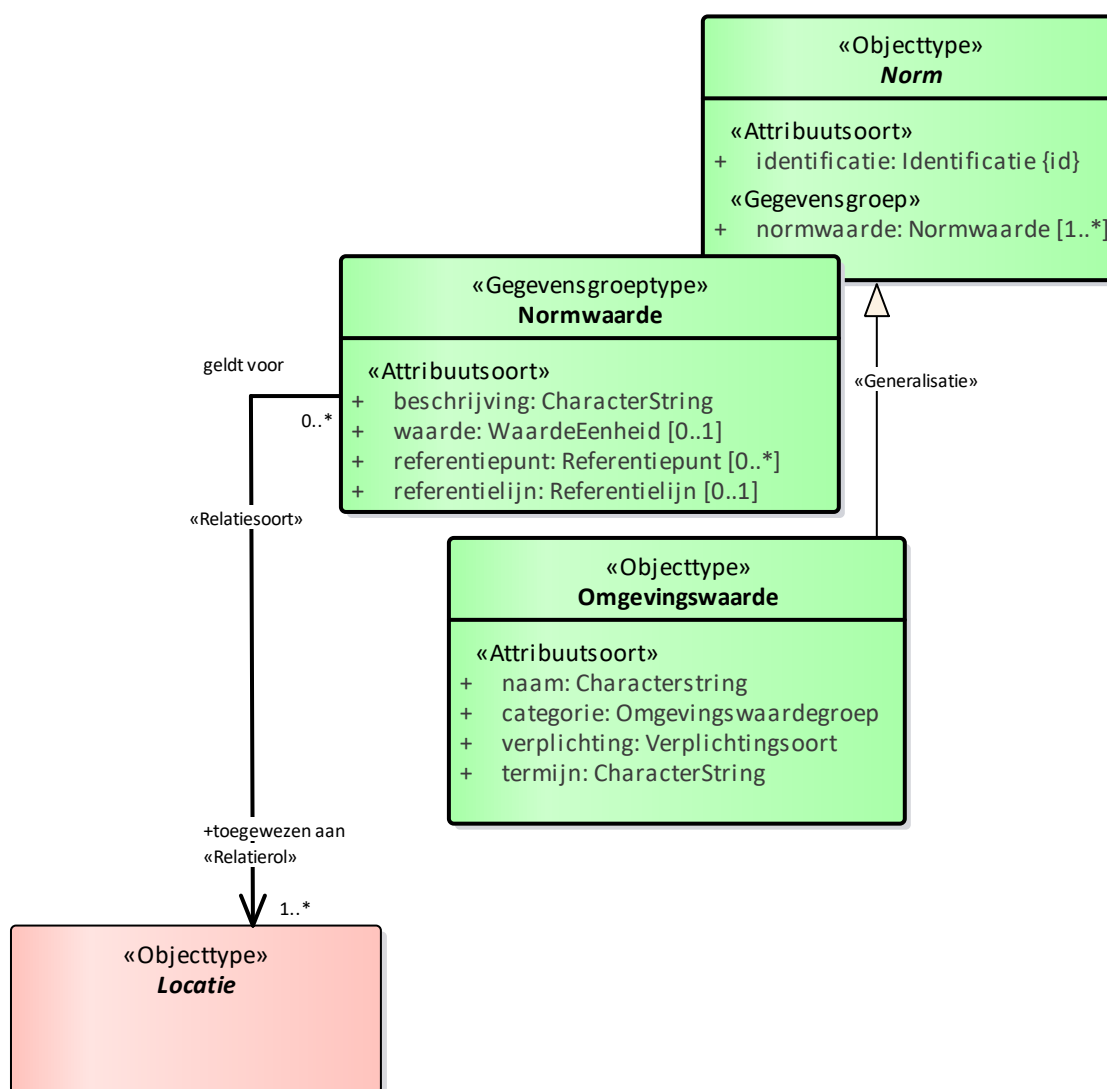
Bijlagen

Bijlage 1: Toelichting modellering van het informatiemodel

Dit hoofdstuk legt het vergrootglas op bepaalde aspecten die van belang zijn bij het lezen en interpreteren van het model en beschrijft de modelelementen zoals objecttype, attribuutsoort, relatie-soort et cetera.

Onderstaand diagram beschrijft een Omgevingsnorm. De modelmatige beschrijving volgt het metamodel voor informatiemodellen, te vinden op <https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/metamodel-informatiemodellering/nationaal-metamodel-voor-informatiemodellering> - deze is ook als html versie beschikbaar op <https://docs.geostandaarden.nl/mim/mim10/>

In deze paragraaf wordt deze modelering kort toegelicht, aan de hand van het voorbeeld omgevingsnorm.

De Omgevingsnorm zelf is gemodelleerd als een <<objecttype>>. Hierover wordt informatie bijgehouden en hier praten we over als zelfstandige eenheid. Wanneer we het over het informatiemodel element hebben, hebben we het over het <<objecttype>> Omgevingsnorm, oftewel we hebben het dan over de structuur en de betekenis van de informatie. Wanneer een bevoegd gezag een individuele norm beschrijft, dan wordt deze structuur gevuld met data, waaronder de naam. We hebben het dan bijvoorbeeld over de omgevingsnorm maximum bouwhoogte in Apeldoorn. Elk bevoegd gezag kan verschillende omgevingsnormen opstellen en zo

ontstaan er in de loop van de tijd vele. Deze noemen we niet het <<objecttype>> omgevingsnorm, maar deze normen we gewoon een omgevingsnorm.

Elk <<objecttype>> kan vervolgens verder beschreven worden door er kenmerken aan toe te kennen, waarover we afzonderlijk herkenbare informatie willen bijhouden. Denk hierbij aan de naam 'maximum bouwhoogte'. We noemen de naam een <<attribuutsoort>>, waarvoor we informatie bijhouden, te weten 'maximum bouwhoogte'. De 'maximum bouwhoogte' noemen we ook wel de data zelf, of de waarde die het kenmerk heeft, voor een individuele omgevingsnorm.

In het diagram staat een <<generalisatie>> relatie, een lijn tussen Omgevingsnorm en Norm. Dit betekent dat een elke omgevingsnorm een norm is. De Norm kent een aantal kenmerken, zoals een identificatie en een normwaarde. De <<generalisatie>> geeft ook aan dat dit kenmerk van norm óók een kenmerk is van een/elke omgevingsnorm.

Wanneer verschillende kenmerken samen betekenisvol zijn dan groeperen we deze in een groep, te herkennen aan <<gegevensgroep>>. Te zien is dat de <<gegevensgroep>> Normwaarde als kenmerken een <<attribuutsoort>> beschrijving kent en <<relatiesoort>> geldt voor naar een <<objecttype>> Locatie. De hele normwaarde bestaat dus uit bijvoorbeeld de beschrijving 'De maximum bouwhoogte zoals deze geldt op de aangegeven locatie', een waarde '12 meter' en een geldt voor locatie 123456.

Een modelelement waar <<relatiesoort>> bij staat geeft aan dat er een betekenisvol verband is met een ander objecttype. De <<relatiesoort>> geldt voor geeft aan dat de normwaarde geldt voor de gerelateerde locatie. Elke locatie is in het model ook onderkend als een zelfstandig concept, die het onderwerp van gesprek kan zijn en heeft daarom in het model ook <<objecttype>> erbij staan. De locatie heeft een kenmerk identificatie, welke in het model te herkennen aan {id}. Dit betekent dat ernaar verwezen kan worden. Een omgevingsnorm verwijst via de geldt voor relatie naar de locatie. In gewone woorden gezegd: elke individueel vastgestelde omgevingswaarde van een omgevingsnorm kan gelden voor een individueel vastgestelde locatie.

De <<relatiesoort>> geldt voor is een kenmerk van de normwaarde en niet van de locatie. Dit is te herkennen aan de pijl. De pijl geeft aan dat de relatie vanuit de normwaarde, naar de locatie gaat. De normwaarde is dus de eigenaar van de relatie, en de locatie is dit niet.

Achter de normwaarde staat [1..*]. Dit noemen we de kardinaliteit van het kenmerk, oftewel hoe vaak het kenmerk voor kan komen. De 1 geeft aan dat een norm minimaal één normwaarde kent, en de * geeft aan een norm uit meerdere normwaarden kan bestaan.

Verder kent het model datatypen, die de structuur van de data beschrijven. Zie Datatypen overzicht.

Bijlage 2: Toelichting waardelijsten

Bekijk bijvoorbeeld een Functie.

De naam van de functie heeft als datatype een `CharacterString`. Dit betekent dat er gewone tekst gebruikt wordt om aan te geven wat de naam van een functie is. Er is hier niet voor een waardelijst gekozen, omdat bevoegd gezag geheel zelf de naam van de functie bepaalt en hier een eigen diversiteit in kan aanbrengen.

«Objecttype» Functie
«Attribuutsoort» + naam: <code>Characterstring</code> + categorie: <code>Functiegroep</code>

Dit in tegenstelling tot de categorie functiegroep. De categorie geeft aan dat verschillende functies, met verschillende functienamen, tot dezelfde categorie behoren. Zo kan de functie 'hooilanden' tot de categorie 'agrarisch' behoren. De categorie geeft context aan de functie. De categorie die gekozen kan worden moet komen uit een `<<codelist>>`, genaamd functiegroep, waarin de mogelijke waarden staan opgesomd in een lijst. Deze lijst kan als het nodig is, in overleg met de beheerder van de waardelijst, uitgebreid worden. Dit kan zonder het informatiemodel aan te passen, omdat er voor het datatype `<<codelist>>` is gekozen en niet voor een waardelijst van het datatype `<<enumeratie>>`.

Merk verder op dat de naam van de functie een juridisch kenmerk is en de categorie een semantisch kenmerk. Om duidelijk te maken dat er sprake is van een semantisch kenmerk die een categorie aangeeft heten al dit soort kenmerken in het informatiemodel categorie en eindigt de naam van de waardelijst altijd op groep.

Bekijk bijvoorbeeld een Omgevingsnorm.

In tegenstelling tot de naam van een functie, waarbij er voor het datatype `CharacterString` gekozen is, is er bij de naam van een omgevingsnorm gekozen voor het datatype `<<codelist>>`. De naam moet gekozen worden uit de lijst. Ook hier geldt dat deze lijst uitgebreid kan worden, in overleg met de beheerder ervan en volgens een beheerproces. Merk op dat de keuze voor het datatype `CharacterString` of `Codelist` niets verandert aan de betekenis en definitie van het kenmerk zelf.

«Objecttype» Omgevingsnorm
«Attribuutsoort» + naam: <code>NaamOmgevingsnorm</code> + categorie: <code>Omgevingsnormgroep</code> + geldigheid: <code>Characterstring</code>

Bijlage 3: Relatie CIMOW met een artikel en lid in het OP domein

Juridische regels bestaan uit een tekstuele omschrijving en deze wordt opgenomen in een artikel. Een artikel is zelf opgenomen in een omgevingsdocument. Een omgevingsdocument en een artikel zijn geen objecttypes uit het domein officiële overheidspublicaties en dit is de reden dat deze niet opgenomen zijn in dit informatiemodel.

Dit informatiemodel geeft ook niet voorschrijvend aan hoe informatie opgenomen wordt in een artikel of in een omgevingsdocument. Dergelijke voorschriften behoren tot het domein van officiële overheidspublicaties, kortweg het OP domein genoemd, of tot afspraken die binnen de omgevingswet worden gemaakt ten behoeve van de opname van omgevingswet gegevens in de STOP standaard. De volgende alinea geeft voor het gemak toch wel kort aan.

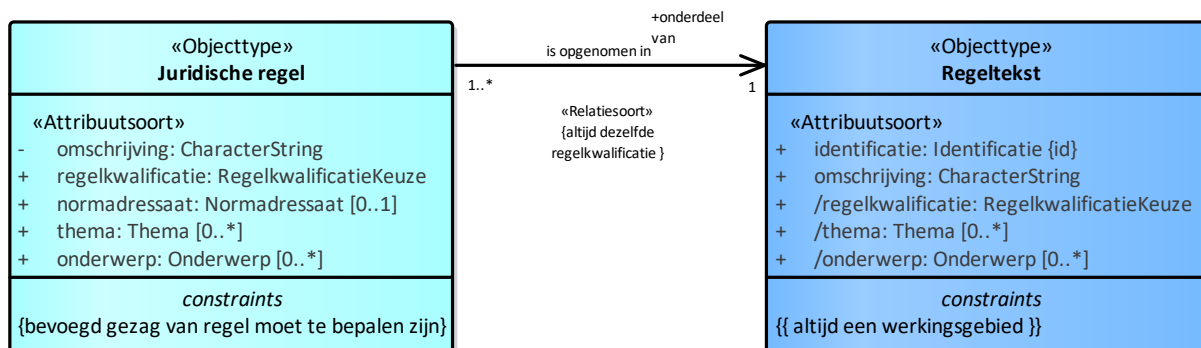
Tijdens de oplevering van versie 0.97 van dit model is er afgesproken dat:

- als er sprake is van een artikel zonder leden, dan bevat één artikel precies één regeltekst.
- als er sprake is van een artikel met een lid of met meerdere leden, dan is er alleen in het lid, of alleen in de leden zelf, een regeltekst opgenomen. Per lid is er precies één regeltekst opgenomen.

Regeltekst is hiermee het objecttype uit CIM OW die de koppeling vormt met CIM OP. Meer hierover is te lezen in de uitleg bij CIM OP zelf.

Hoe zit het met de juridische regel in relatie tot de regeltekst?

Verschillende juridische regels horen als groep bij elkaar en worden samen in een artikel opgenomen. De afzonderlijke juridische regel is wellicht ten tijde van opstellen van de tekst van een artikel wel bekend, maar na het opstellen van de tekst zijn deze niet meer als zodanig afzonderlijk terug te vinden in de tekst. Althans, niet altijd en niet altijd eenduidig. Dit is niet erg, want de gehele tekst moet altijd als geheel gelezen worden, omdat het lezen van alleen een afzonderlijke regel niet volstaat. De bij elkaar behorende regels moeten altijd in context van elkaar gelezen worden.

In het informatiemodel is daarom te zien dat:

- Een afzonderlijke juridische regel géén identificatie heeft. Er kan niet naar verwezen worden.
- Bij elkaar behorende juridische regels tot één groep behoren, genaamd Regeltekst, welke wel een identificatie heeft.
- De bij elkaar behorende afzonderlijke juridische regels worden in het OP domein als een groep beschouwd. Bekendmakingsbesluiten worden op het niveau van Regelteksten c.q. artikelen en/of leden genomen.
- Met de Regeltekst in het OW domein hetzelfde bedoeld wordt als de Regeltekst in het OP domein. Voor het OW domein volstaat het om te weten om welke "OP" Regeltekst het gaat. Verdere informatie van het OP domein kan aldaar gevonden worden, bij of via de "OP" Regeltekst.

Tijdens de oplevering van versie 0.97.5.0 van dit model is er verder afgesproken dat:

- Een Regeltekst een afgeleid gegeven kent, te weten regelkwalificatie. In principe kent elke afzonderlijke juridische regel kent een regelkwalificatie. Deze zijn voor alle juridische regels in dezelfde Regeltekst gelijk en is er altijd precies één. Daarom kan er ook andersom geredeneerd worden: als er

sprake is van een lid, en de regelkwalificatie is opgenomen bij het lid, dan geldt dat de regeltekst in het lid deze regelkwalificatie heeft, alsmede de regels in het lid c.q. de juridische regels in de regeltekst.

- De / in het informatiemodel geeft aan welke gegevens af te leiden zijn. Dit is zo voor de kenmerken Regelkwalificatie, Thema en Onderwerp. Deze informatie is af te leiden uit te Juridische regels ten behoeve van metadata bij een "OP" Regeltekst.
- Voor het CIM OW het vooral van belang is dat de informatie in dit informatiemodel is beschreven eenduidig een plek krijgt in CIM OP en in de STOP keten, zodat deze informatie betekenisvol gebruikt kan worden in (onder andere) het digitale stelsel omgevingswet. OW informatie komt bij voorbeeld (vrijwel) 1 op 1 voor in OW bestanden, maar komt ook voor als metadata in OP besluiten/bestanden. De specifieke toepassing van OW wordt beschreven in de toepassing ervan binnen een specifieke keten of koppelvlak. Uitgangspunt is dat de informatie 1 op 1 de specificatie van CIMOW volgt. Daar waar dit niet het geval is, moet de delta expliciet aangegeven worden, inclusief een beschrijving hoe de afwijkende vorm zich verhoudt tot CIMOW, oftewel vertaal kan worden vanuit CIMOW, en terugvertaald kan worden naar CIMOW.

Meer toelichting over de verhouding tussen het domein OP, overheidspublicaties, en OW, omgevingswet en hoe de CIM's hiervoor zich met elkaar verhouden is beschreven in: *Vertaaltabel met toelichting in WORD tussen CIM OW en CIM OP (STOP onderdeel 10)*.

Bijlage 4: wijzigingshistorie

CIM OW Versie 0.96	CIM OW Versie 0.97	Toelichting
	Normwaarde.referentiepunt	Nieuw
-	Normwaarde.referentielijn	Nieuw
-	Locatie/Gebied.idealiseatie	Nieuw
-	Locatie/Gebied.bron	Nieuw
-	Juridische regel.is opgenomen in en Constraint: altijd dezelfde regelkwalificatie	Nieuw
-	Regeltekst.regeltekst relatie	Nieuw
Juridische regel	Regel.regelkwalificatie krijgt datatype RegelkwalificatieKeuze (2 waardelijsten)	RegelKwalificatie en RegelActiviteitKwalificatie
Regeltypering (en/of Regelgroepering)	Regeltekst	Betere term.
normadressaat 1..1	Juridische regel. normadressaat 0..1	Alleen van toepassing bij instructieregel
Locatie.beschrijving	Locatie.noemer	Term die BG hanteert.
Diverse definities	Diverse definities	Verbeteringen.
Diverse toelichtingen	Diverse toelichtingen	Verbeteringen.

CIM OW Versie 0.97	CIM OW Versie 0.97.5.0	Toelichting
Regeltekst. RelatieKwalificatie	Verwijderd.	Behoort (mogelijk) tot het OP domein en is (mogelijk) te generiek ingezet. Niet vereist om gebruikt te worden in DSO-PI10. Bedoeld om (verbeterd) weer terug te komen.
Locatie.idealiseatie	Verwijderd.	Dezelfde Locatie kan bedoeld zijn als exact vanuit het ene gebruik, en niet exact vanuit een ander gebruik. Hoort bij een relatie tussen objecttypen, maar bij welke wel en niet ... wordt later weer toegevoegd zodra duidelijk. Niet vereist om gebruikt te worden in DSO-PI10. Bedoeld om (verbeterd) weer terug te komen.
-	Juridische Regel. werkingsgebied	Nieuw
-	Activiteit.is	Nieuw. Bovenliggende activiteit (contextueel relevant).
-	Activiteit.gerelateerd	Nieuw. Juridisch gerelateerd (contextueel relevant).

Verder, de volgende relaties behoren in CIM OW, maar hebben nog geen implementatie hebben in STOP 0.971.

Juridische regel.maatwerk	-	CIMOW 0.97 is rechtgetrokken met STOP 0.97 in de keten. Zit <u>nog</u> niet in de keten.
Activiteit. Bovenliggende activiteit	-	CIMOW 0.97 is rechtgetrokken met STOP 0.97 in de keten. Zit <u>nog</u> niet in de keten.
Activiteit. valt onder Functie	-	CIMOW 0.97 is rechtgetrokken met STOP 0.97 in de keten. Zit <u>nog</u> niet in de keten.
Beperkingengebied. gaat over Activiteit	-	CIMOW 0.97 is rechtgetrokken met STOP 0.97 in de keten. Zit <u>nog</u> niet in de keten.